Eti Amram

Beneath the Surface in Wilfried Israel Museum

Eti Amram, a Kibbutz Dalia based artist, presents a group of works from the last five years. Amram, who has recently completed a 20-year tenure as curator of Givat Haviva Peace Gallery, always kept painting and drawing as her main means of expression. In this exhibition, Amram's support of choice is iron - a purportedly strong and durable materiel. In fact, it was rust - its weakest point - that drew the artist to this material.

Amram's artistic interest in iron started after she suffered a leg injury and had to have a metal plate put in her ankle. As a former chemist, Amram was well aware of the importance of iron, which is vital to the body function as carrier of oxygen to the heart. In this body of work, she transforms iron into a means of expression that stands for physical and mental strength, alongside vulnerability and sensitivity, with which she explores the notions of "strength" and "weakness."

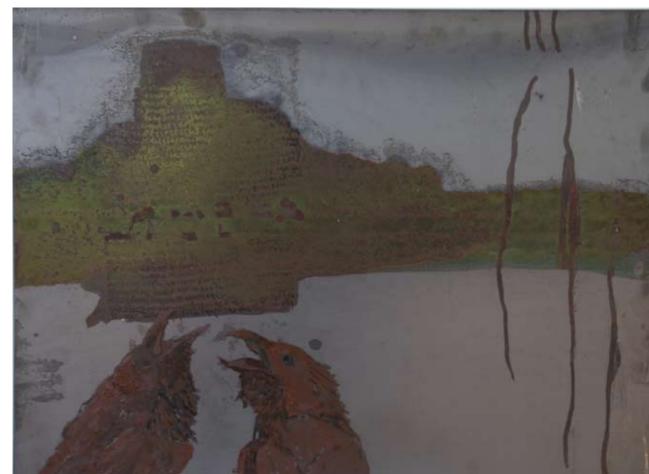
The works originated in rust stains that Amram created deliberately, allowing organic processes of expansion, permeation, and oozing to take place - extending or resisting their movement with painting. Layers of white, yellow, and red paint in varying consistencies partially cover the metal. At times, the rust is still visible beneath or between them, reflecting an internal struggle between exposure and concealment. This struggle is resonated in the guivering handwriting, the line that embarks on an endless exploration in the expanse of the painting as a sensitive scribbling, or crammed illegible writing. The living, breathing texture of the surface, alludes to what took place beneath it, tumultuous conflicts in the soul's depths.

While most of the works in the exhibition are abstract, in some we can detect a deer and a bird - two images that reoccur in her works in different iterations. Amram shies away from the beauty they can offer the viewer. She does not depict the lightness of the fleeing deer, or the freedom of the bird that soars to the sky, but rather their existential fear of a lurking danger.

Some of the works incorporate biblical verses and fragments of poems, adding a voice to the visual dimension. In one, a call to escape the trap: "Deliver thyself as a roe from the hand of the hunter, and as a bird from the hand of the fowler." (Proverbs 6:5) In this work, Amram fuses the animals - the antlers of the deer turn into wings or roots of sorts, floating in the air opposite one another, hollow like two horns through which a piercing sound emanates. In another piece, we can almost hear the conversation between two birds echo in the open space, bringing to mind another verse, quoted in one of the works: "for a bird of the air shall carry the voice, and that which hath wings shall tell the matter." (Ecclesiastes 10:20)

"The beauty [lit. roe] of Israel is slain upon thy high places" (Samuel 2 1:19) is a famous verse from the lament of David, mourning the glory of Israel and its heroes, who have become casualties of war. Amram's deer retreats, tired of constantly running, looking for respite. The bird has also stopped its flight for a moment, coming down to see "if the waters were abated from off the face of the ground." (Genesis 8:8) This is the calm that Amram seeks for herself and for us.

Shir Meller-Yamaguchi

אתי עכורם מתחת לפני השטח במוזיאון וילפריד ישראל

רוב העבודות בתערוכה אמנם מופשטות. אך בחלקן אפשר להבחין בצבי ובציפור - שני דימויים החוזרים בעבודותיה בגלגולים שונים, ומלווים אותה לאורך שנים. עמרם נמנעת מן היופי שהם עשויים להציע למתבונן. היא אינה מתארת את קלילות התנועה של צבי במרוצה, או את החופט של הציפור המגביהה עוף אל השחקים. אלא את ההתמודדות שלהם עם פחד קיומי מפני הסכנה האורבת

בעבודות אחדות שזורים פסוקים תנ"כיים וקטעי שיר, המוסיפים בת סול לממד החזותי. באחת מהו. קריאה להימלט מו המלכודת: "הנצל כצבי מיד, וכצפור מיד יקוש" (משלי ו' ה'). בעבודה זו מחברת עמרם בין בעלי החיים - קרני הצבי הופכות למעין כנפיים או שורשים המרחפים באוויר זה מול זה, חלולים כשני שופרות שצלילם בוקע מתוכם. בעבודה נוספת, כמעט אפשר לשמוע את שיחתן של שתי ציפורים מהדהדת במרחבים הפתוחים. כפי שנכתב בפסוק אחר שמצוטט באחת העבודות: "כי עוף השמים יוליך את הקול, ובעל כנפים יגיד דבר" (קהלת י' כ').

"הצבי ישראל על-במותיך חלל" (שמואל ב' א' י"ט) הוא פסוק ידוע סתור הינת דוד. המתאבל על תפארת ישראל ועל גיבוריה שהפכו לקרבנות המלחמה. הצבי של אתי עמרם נסוג. עייף מן המנוסה המתמדת ומבקש לנוח. גם הציפור פסקה לרגע ממעופה וירדה אל הארץ לראות "הקלו הפים, מעל פני האדמה." (בראשית ח' ח') זהו השקט שאותו מבקשת עמרם לעצמה ולנו. אתי עמרם, אמנית בת קיבוץ דליה, מציגה בתערוכה זו מקבץ עבודות מחמש השנים האחרונות. זה מכבר סיימה עמרם את תפקידה כאוצרת הגלריה לשלום בגבעת חביבה. שבו כיהנה במשר עשרים שנה. לאורך כל השנים. המשיכה לעסוק בציור ורישום ככלי הביטוי העיקרי שלה. המצע שבו בחרה עמרם לעבודותיה החדשות הוא לוח ברזל - לכאורה, חומר חזק ועמיד אך למעשה, הייתה זו דווקא החלודה, נקודת התורפה שלו. שמשכה אותה אליו.

תחילתו של החיבור האמנותי שלה אל הברזל הוא בפציעה ברגלה, שבעקבותיה הוחדרה לקרסולה תסיכת ברזל. ככיסאית לשעבר. הכירה עמרם היטב בחשיבותו של הברזל לתפקוד הגוף. כמוביל חמצן אל הלב ומאפשר חיים. כעת הפך הברזל בידיה לאמצעי ביטוי המסמל כוח פיזי ונפשי לצד פגיעות ורגישות. שדרכו היא בודקת את המושגים "כוח" ו"חול<mark>שה".</mark>

העבודות נולדו מתוך כתמי חלודה שיצרה עמרם במכוון, כשהיא מאפשרת לתהליכים אורגניים של התפשטות, פעפוע ונזילה להתרחש, וסמשיכה את תנועתם או סתנגדת לה בפעולת הציור. שכבות צבע בלבן, צהוב ואדום, שאותן הניחה בסמיכות משתנה, מכסות את המתכת באופו חלקי. לעתים. החלודה עדייו מבצבצת מתחתן או ביניהן, ומשקפת מאבק פנימי בין חשיפה והסתרה. הד למאבק זה הוא כתב היד הרוטט, הקו היוצא לחיפוש אינסופי במרחבי הציור כשרבוט רגיש, או ככתב צפוף ובלתי קריא. המרקם החי והנושם של פני השטח צופן בתוכו רמזים למה שהתחולל מתחתיו. התחבטויות סוערות במעמקי הנפש.

שיר מלר-ימגוצ'י

